

Forslag

til

Lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus.

Fremsat den 9. november 1972 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov om gymnasieskoler og studenterkursus, jfr. lovbekendtgørelse nr. 328 af 10. juli 1971 og lov nr. 291 af 9. juni 1971, affattes § 1, *stk. 4* således:

„*Stk. 4*. Gymnasieskoler og studenterkursus kan oprettes og drives af staten, amtskommuner og private, i København og Frederiksberg tillige af kommunen.“

§ 2.

Loven har virkning fra den 1. april 1973, således at de kommunale gymnasier uden for København og Frederiksberg kommuner fra dette tidspunkt overtages af amtskommunerne. Vilkårene for overtagelsen fastsættes ved forhandling mellem amtskommunen og kommunen eller kommunerne. Undervisningsministeren træffer afgørelse om vilkårene i tilfælde af uenighed.

Bemærkninger til lovforslaget.

I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 44 af 9. februar 1970 om styrelsen af kommunernes skolevæsen m. v. blev det i folketingsudvalgets betænkning af 28. januar 1970 udtalt, at udvalget fandt det ønskeligt, at der blev fastsat en frist eventuelt til 1. april 1972 for de nuværende kommunale gymnasieskolars overgang til amtskommunal status. Af betænkningen fremgik det endvidere, at undervisningsministeren havde givet tilsagn om, at der blev nedsat et udvalg, der skulle overveje og snarest muligt afgive betænkning om de kommunale gymnasieskolars fremtidige stilling.

I konsekvens heraf blev der under behandlingen i folketinget af lov nr. 234 af 27. maj 1970 om ændring af lov om gymnasieskoler ved et ændringsforslag indsat en bestemmelse om, at der efter 1. august 1970 ikke kunne oprettes nye kommunale gymnasieskoler og studenterkursus uden for København og Frederiksberg.

Den 13. januar 1972 nedsatte undervisningsministeriet det nævnte udvalg, der fik til opgave at overveje og fremkomme med forslag om, på hvilke

vilkår bestående kommunale gymnasieskoler kunne overgå til amtskommunal status. I udvalget, hvis formand er udpeget af undervisningsministeriet, og som iøvrigt består af repræsentanter for Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Gymnasieskolernes Lærerforening, Indenrigsministeriet og Direktoratet for gymnasieskolerne og højere forberedelseseksamen, er der opnået principiel enighed om vilkårene for amtskommunernes overtagelse af de kommunale gymnasieskoler, og indstilling herom er afgivet til ministeren den 18. juli 1972. Der henvises til vedlagte bilag.

Med hensyn til indstillingens pkt. 10 om personalets overgang til ansættelse under amtskommunerne bemærkes yderligere, at skolernes overgang til amtskommunerne ikke i sig selv kan danne grundlag for, at nogen tjenestemand kan kræve sig afskediget med ventepenge, og overgangen for det overenskomstansatte personale kan heller ikke indebære en forflyttelse. De pågældende vil ved ansættelse under amtskommunerne bevare de rettigheder, som de har haft hidtil, herunder ret til afsked med

ventepenge eller rådighedsløn. De aflønnes efter de hidtil gældende regler, og pensionerne udredes fortsat af staten.

Overtagelsen bør ske ved begyndelsen af et finansår, og man har fundet det hensigtsmæssigt at regne med overtagelse pr. 1. april 1973.

Overtagelsen medfører ingen økonomiske konsekvenser for staten. Det anslås, at amtskommunerne til primærkommunerne i alt skal udrede ca. 70 mill. kr. i kontant overtagelsessum, hvoraf 7-9 mill. kr. skal betales den 11. juni 1973.

Det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg med den opgave at overveje og fremkomme med forslag om, på hvilke vilkår bestående kommunale gymnasieskoler kan overgå til amtskommunal status.

Indstilling.

Den 13. januar 1972 nedsatte undervisningsministeren et udvalg med den opgave at overveje og fremkomme med forslag om, på hvilke vilkår bestående kommunale gymnasieskoler kunne overgå til amtskommunal status. Baggrunden for udvalgets nedsættelse var, at der under behandlingen i folketinget i april 1970 af ændringsforslag til gymnasieloven blev indføjet bestemmelse om, at der efter 1. august 1970 ikke kunne oprettes nye kommunale gymnasieskoler og studenterkursus uden for København og Frederiksberg, jfr. nu lov nr. 234 af 27. maj 1970.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Afdelingschef *Hans Kjems* (Undervisningsministeriet), formand.

Amtsborgmester *Søren Trolborg* (Amtsrådsforeningen i Danmark).

Viceamtsborgmester *Svend Jørgensen* (Amtsrådsforeningen i Danmark).

Borgmester *Alfred Nørrelund* (Kommunernes Landsforening).

Rådmand *Thorikild Simonsen* (Kommunernes Landsforening).

Adjunkt *Kurt Stolt* (Gymnasieskolernes Lærerforening).

Sekretær *Finn Hansen* (Indenrigsministeriet).

Kontorchef *V. Martensen-Larsen* (Direktoratet for Gymnasieskolerne og Højere Forberedelseseksamen).

Som sekretær blev udpeget ekspeditionssekretær *Sten Herfelt*, Undervisningsministeriet.

Udvalget har hidtil afholdt tre møder, og der er herudover af et af udvalget nedsat underudvalg, bestående af repræsentanter for Amtsrådsforeningens og Kommunernes Landsforenings sekretariater, det af Indenrigsministeriet udpegede medlem samt udvalgets sekretær, på et til formålet udarbejdet spørgeskema indhentet oplysninger hos kommunerne om gymnasiernes bygningsmæssige og økonomiske forhold.

Der er i udvalget opnået enighed om, at overgangen af gymnasierne fra kommunerne til amtskommunerne bør ske efter følgende retningslinier:

1. Anlægsudgifter vedrørende kommunale gymnasier (herunder også tilbygninger), som er mere end 25 år gamle, anses som fuldt afskrevet, således at amtskommunerne ikke skal yde nogen form for vederlag for disse.

2. Amtskommunerne skal betale en overtagelsessum for anlægsudgifter, der er afholdt inden for de seneste 25 år. Ved anlægsudgifterne forstås de af primærkommunerne afholdte udgifter til bygningernes projektering og opførelse med tillæg af eventuelle kurstab ved optagelse af lån til erhvervelse, opførelse, ombygning af eller tilbygning til et gymnasium, for så vidt lånet indgår i overtagelsessummens berigtigelse som anført i post 4 og 5.

Overtagelsessummens størrelse opgøres på grundlag af en 25-årig afskrivningsperiode (lineær afskrivning), således at overtagelsessummen for bygningerne herefter udgør den ikke afskrevne restsum. Hvor der er udført tilbygning eller ombygning opgøres en selvstændig overtagelsessum herfor efter samme retningslinier. Der ses bort fra tilbygninger eller ombygninger med en anlægssum på under 200.000 kr.

3. For overtagelse af grundarealet betaler amtskommunen den ved 14. alm. vurdering eller en senere årsomvurdering opgjorte grundværdi.

4. Inventar, der er mere end 5 år gammelt, anses som fuldt afskrevet. For inventar, der er anskaffet inden for de sidste 5 år, betales anskaffelsessummen med fradrag af 20 pct. for hvert fulde år, der er forløbet siden anskaffelsen. Der ses bort fra inventaranskaffelser til beløb på under 100.000 kr.

5. Er der til erhvervelse, opførelse, ombygning af eller tilbygning til et gymnasium optaget lån, som ikke er fuldt afdraget pr. 1. april 1973, indtræder amtskommunen i låneforpligtelsen, og overtagelsessummen reduceres med restgældens størrelse.

Hvis debitorskifte ikke kan finde sted, afvikles den del af overtagelsessummen, der svarer til restgælden ved, at amtskommunen dækker kommunens udgifter til renter og afdrag på lånet.

6. Er restgælden på lån, hvor amtskommunen indtræder som debitor, større end overtagelsessummen, betaler primærkommunen differencen til amtskommunen efter de i post 7 angivne regler. Hvis restgælden på lån, hvor debitorskifte ikke finder sted, er større end overtagelsessummen, dækker amtskommunen kun så stor en del af ydelserne på det pågældende lån, som svarer til forholdet mellem overtagelsessummen og restgælden.

7. Den del af overtagelsessummen, der ikke er overtaget af amtskommunen i henhold til post 5, betales således, med mindre anden aftale træffes:

Beløb under 1.000.000 kr. betales kontant pr. 11. juni 1973.

Beløb på 1.000.000 kr. og derover afdrages over en 5-årig periode med lige store halvårige afdrag til juni og december terminer, første gang den 11. juni 1973. Restgæld forrentes fra den 11. juni 1973 med en sats svarende til fondsbørsgennemsnittet for den effektive rente af almindelige realkreditforeningsobligationer i første uge af januar 1973.

8. Det forudsættes, at arealer, som er udlagt til gymnasiebrug i forbindelse med bestående gymnasier, overdrages til amtskommunen. Det forudsættes endvidere, at bestående rettigheder for gymnasier til benyttelse af kommunale anlæg (sportspladser og -haller, svømmehaller m. v.) videreføres uændret.

9. Har flere primærkommuner bidraget til

dækning af et gymnasiums anlægs-, grund- eller inventarudgifter, fordeles overtagelsessummen forholdsmæssigt mellem de implicerede kommuner.

10. Med hensyn til det til gymnasiet knyttede personale forudsættes den for det enkelte gymnasium gældende skoleplan overført som amtskommunal skoleplan.

11. Det forudsættes endvidere, at det bestående pædagogiske tilsyn med gymnasier fortsat skal ligge i Direktoratet for Gymnasieskolerne og Højere Forberedelseseksamen.

12. Genparter af indgåede aftaler om gymnasieovertagelser og tilgrundliggende materiale skal indsendes til undervisningsministeriet.

Tvivlsspørgsmål mellem kommune og amtskommune i forbindelse med overdragelsen afgøres af undervisningsministeriet efter indhentet udtalelse fra udvalget.

De af Kommunernes Landsforening udpegede repræsentanter i udvalget, borgmester Alfred Nørrelund og rådmand Th. Simonsen, har ønsket følgende tilføjelser til indstillingen: „Kommunernes Landsforening mener, at en fælles planlægning og administration af de grundlæggende uddannelser og ungdoms- og voksenuddannelsen er meget nødvendig bl. a. af hensyn til sammenhængen mellem disse uddannelser, og til den bedst mulige anvendelse af de samlede ressourcer. Landsforeningen må derfor fortsat være af den principielle opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt at overføre de kommunale gymnasier til amtskommunerne. Landsforeningen er imidlertid enig i, at det for at undgå usikkerhed i budgetlægningen for 1973-74 — herunder risikoen for dobbeltudskrivning til gymnasieformål — er nødvendigt, at der fastsættes klare regler om disse spørgsmål, og kan — under forudsætning af, at principbeslutningen om de kommunale gymnasieskolars overgang til amtskommunerne fastholdes — tilslutte sig den her anbefalede fremgangsmåde“.

København, den 18. juli 1972.

Hans Kjems.
Formand.

Sten Herfelt.
Sekretær.